

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden Aprilis' 15-dik napján, 1817-dik esztendőben.

Orosz Birodalom.

Cseh Ország' szélén a' Culmi lakosok az ott 1813-ban történt győzedelemnek, mellyet legföbben az Orosz testörző seregeknek 's ennek vezérének Gróf Ostermannak köszönnek, emlékezetére, ezen vezérnek, ki ott karját elvesztette, egy, jó féle kövekkel rakott drága, kantsóforma talpas poharat (pokált) ajándékoztak. A' nevezett Grófezen pohárra mind azoknak a' vezéreknek, a' kik ezen győzedelemben részesültek, 's minden itt el esett fő tiszteknek neveket fetmettettette, a' Császártól pedig kinyerte, hogy ezen pohár a' Preabraschensky nevet viselő első testörző Regimentnek *Petersburgban* lévő templomában tartattatván, abból az alsó rangú katonaságnak a' Husvétot megelőző böjti úrvatsarához való bor adattassék. A' múlt Febr. 24-dikén vették először hasznát a' nevezett Regimentbeli katonák ezen megszenteltett edénynek, kik között olyanok is találtak, a' kik a' tsatában karjának öszszetörttetése után a' lovárol lesegítették 's a' golyobisok záporaközzül kivítették a' Grófot.

A' közönséges levelek valami megjegyzéseket adtak-ki, mellyek *Petersburgban* a' Conservator Imperial nevű Frantzia újságban, ily czím alatt jöttek-ki: *Jegyzések, Európának valóságos javárol*, 's a' mellyekről a' mondatika *Hamburgi* újságban, hogy fő tekintetű kutsföböl vette eredetét. Így következnek, a' mennyiben lehet summásan fordítva: —“

„Közönséges békesség uralkodik. Az Európa' systemáját fundáló Státusok' öszszerkesztetődését, a' Kötéseknek sarkalatos feltételeik 's a' dolgoknak még ezeknél is megváltozhatatlanabb természete, állandóvá tették. 'S még is, a' mi tsak nem hitelfelett való dolog, még is talátnak oly nyúghatatlan elmék, a' kik folytában félnek a' hadakozásnak kiütésétől, sőt olyanok is, kik azt reménlik és jövendölik. Mi ennek az oka? Talám az, hogy ez a' tsendes állapot nékiek rendkívülvalóbbnak látszik lenni, hogy sem állandóságához bizni lehetne, vagy pedig talám, hogy öök a' jelenvaló állapotnak oly megjobbulásáról álmodoznak, melynek elérhetését tsak újabb felfordulások által lehetne reménleni. Hanem, ha az Európai minden Hatalmasságok között fenn-álló Kötéseket, ha azokat a' nagy változások, mellyek ezen kötések szülték és erős fundamentumra helyheztették, 's végre ha azt a' *moralis* állapotot, melybe minden Státusok ezen nagy történetek által tétettettek, meggondoljuk: ezekből kihozhatjuk, hogy mit várhassunk Európának jövendő javára nézve. A' *Bétsi Congressusnak* végzése, melly 1815-ben Jan. 9-dikén készült-meg, 's a' Párisi azt követett Kötések, ezek teszik Európa' új systemájának fundamentumait. Mind azok a' Hatalmasságok, kik ezen Aktákat aláírták, kifogás nélkül köteleztetnek ezeknek megbetsülésére 's betsületben való tartására. Noha ezek a' Kötések minden más időbeli efféle kötéseknel nevezetesebbek.

's közönségesebbek valának: tsakugyan még is úgy látszott, hogy ezen politikai új időszakasz' példátlan környülállásaihoz még illendők, tudniillik egy *Religiosus* és *Moralis* zálogra, légyen minden nemzeteknek szüksége. Híjábavaló lett volna ezen zálognak valamelly magános úton való kerestetése. Kimútatta ez maga magát. Ez a' főbb Hatalmasságoknak önként való egygyetértéséből vette eredetét; 's a' több Országlószéknek is minnyájoknak egy értelemmel való helybehagyásokat megnyerte, kik abban magok is legnagyobb készséggel részt vettek. Ez a' September' 26-dikán 1815-ben költ Kötés (a' Szént Szövetség), melly minden azelőtti Kötéseket megpétsételt, 's a' közönséges békességnek oly támoszt vetett, a' melly annál bátorságosabb, hogy semmi különös haszonkereséssel öszszetsatolva nintsen. Nem mútathat a' *Diplomatika* olyan Aktát, melly ezzel a' Kötéssel öszszehasonlittathatna. 'S éppen ez a' környülállás az, mellyért a' jó emberek ebbe a' magok bizodalnokát helyhezthetik, minthogy ahoz az időszakaszhoz is, melyben mi élünk, semmi hasonlót nem mútathat a' Historia. Mondjon valaki a' Historiából valamelly Kötést, melly valamelly előbbeni Congressusbéli alkudozásoknak gyümöltse lett volna; minnyájok, még a' Westpháliai Kötést is ki nem vévén, oly hadakozásoknak vetettek véget, mellyek néhány Kabinétek' önnön haszonkeresésének szánakozást érdemlő igen elhatalmasodása miatt lettek vala közönségessé. Egészszén másképpen van a' dolog a' Bétsi Congressus' határozásaira 's a' Párisi Kötésekre nézve. Ezek egy oly hadakozásnak vetettek véget, a' melly egyenesen minden Hatalmasságoknak közös javáért folytattatott. Minthogy tehát ezen közönséges öszszetsatolódásnak oka minden előbbeni hadakozásoknak okától ily nagyon különbözik, nem azt hozhatjuk ki belölle, hogy ennek következései is kü-

lömbözök, egy szóval, hogy a' jobb indító okoknak jobb gyümöltsei fognak lenni. Az a' tudomány, mellyet a' Revoluzió, vagy pedig az, a' lá ezt a' maga örökvégzései szerént megengedte, adott, rettenetes vala. Ez a' tudomány éppen úgy adatott az Országlószékeknek mint a' népeknek. Az elsőnek a' magok kötelességeiket 's erejeknek fundamentomos részeit mútatta meg. A' népeket pedig, néhány századoknak 25 véres és nyomoruságos esztendő' szakaszába foglalt tapasztalásaik által tanította-meg arra, hogy mellyek legyenek azok a' változhatatlan határok, a' mellyeken túl ők híjába keresik a' ditsősséget és boldogságot. Illy politikai tekinteteken fundálódván tehát most a' Státusok' állapotja, hogy lehetne gondolni azt, hogy valamelyiknek ereje vagy akarata lehetne arra, hogy ezen állapotot felfordítsa, 's mást iparkodjék helyébe felállítani azért, hogy hódoltatóvá (Országok' foglalójává) lehessen, 's azt a' rendet felfordithassa, mellynek felállításán minnyájok ily nagy törekeudéssel iparkodtak? Annak a' nagyravágyásnak, a' melly valami effélére, tudniillik a' mostani politikai állapotnak felfordítására, vagy pedig Országfoglalásra törekedne, két igen kemény gátak állanak előtte; egygyik a' kötésekkel öszszetsatoltatva lévő betsület-érzés, másik azoknak a' több Hatalmasságobnak öszszetsatolt ereje, a' kik egy ily megtámadónak esztelen plánumban egygyet nem értenének. Vagy talám kétséglehozhatóan tarthatja valaki ezeknek egy megtámadó ellen való öszszetsatolódásokat? Egyforma indító ok kötelezi erre minnyájokat. Ez az indító ok a' békességnek fenntartatása, melyre minden Hatalmasságoknak egyenlő nagy szükségek van, jusaiknak bátorságos lábra való állítatása 's kiüressült finantziai kútfejeknek rendbeszedése végett; 's a' mellyre a' népeknek is igen nagy szükségek van, hogy intézeteiknek állandóságot szerezhessenek

's szenvedéseiknek mély barázdáit eltörölhessék.

Nagy Britannia.

Végezte a' Minister Lord *Bathurst* beszédének a' *Bonaparte*' panaszaira nézve: —

„A' mi végezetre az ezen személy' (*Bonaparte*') számára határozott 8000 font Sterlingekeket illeti, ezek annakutánna, midőn láttuk volna, hogy kivált az első esztendőben több költségekre legyen szükség, 12,000 fontokra pótolattak. Ezen határozás' dolgában a' sziget' Kormányozóinak néhány esztendőktől fogva való fizetése vétetett-fel mérséklésül. Egy Kormányozónak, fizetésül 1800, asztalpenzzül pedig 4700, mindegygyütt 6500 font Sterlinget adott a' Napkeleti Indiai kereskedő társaság; 's minthogy *Bonaparténak* ily nagy asztaltartásra nints szüksége: gondoltuk, hogy 8000 font Sterlingekekkel meg fogja érni háztartását. Hanem, minnekutánna *Hudson Lowe* is megkérdetett 's az ő vélekedése a' lett volna, hogy a' *Bonaparte*' háztartását 12,000 font Sterlingnél kevesebbre tenni nem lehetne, ekkor ez a' summa is haladéknélkül meghatározott; és e' valósággal nem kevés, minthogy *Hudson Lowe* sem kap egész Generálistábjával többet, pedig sokkal többféle költségei vannak, minthogy neki nem csak a' hatalmasságoknak Biztosait, hanem a' sziget' előkelőbb lakosait is gyakran traktálni kell. Igaz az, hogy *Bonaparte* arra ajánlotta magát, hogy egész háztartásáról gondot fog viselni, de oly rendkívülvaló feltétel alatt, hogy lehetetlen volt elfogadni ajánlását. Azt kívánta tudniillik, hogy minden leveleit lepetsételve küldhesse, és minden pénz, melly számára fog érkezni, az ő kezire bizattassék. Honnét fogná a' pénzt venni, meg nem mondotta, hanem egyéberánt egészszen bizonyosnak tartotta magát, hogy akár melly nagy summáról szolló váltólevelét ki fogják fizetni. —

Még van egy panasz hátra, melyre utoljára felelnünk kell, úgymint, hogy *Bonaparte* csak egy butélia bort kapna napjára. Az effélék átaljában adatnak-ki számára. Annak megmútatása végett, hogy melly nagy bőkezűséggel vétetett legyen a' *Bonaparte*' 's a' hozzátartozók' számára a' bornak meghatározása is, szolgáljon az itt következő laistrom: Két féle bor van rendeltetve, tudniillik *alábbvaló* a' tselédeknek, 's *jobbféle* a' *Bonaparte*' asztalára. Abbol 84; ebből 266 butéliák adatnak minden 14 napra, úgymint: 14 butélia *Madera*, 14 *Campai*, 14 *Constantzia*, 84 *Teneriffa*, és 140 *Claret*. Ezen 266 butélia borból isznak, *Bonaparte*, 6 tiszték, 2 aszszony-személy, és 2 gyermek, és így (a' két gyermeket egy személynek számlálván) mind egygyütt tíz személyek, úgy hogy napjában minnyájokra 19, 's különkülön minden személyre tsaknem két butélia bor jut, a' mennyit kétségkívül a' nemes Lord (*Holland*), a' maga', vagy legjobb barátja' számára is, elégségesnek tarthatna. Ezenkívül *Porter*-sert is adnak neki minden 14 napra 42, vagy napjára 3 butéliát, egyegy személyre.

„Ha már most ezen egész tárgyra fordítom szemeimet, álhatatosan meggyőződöm affelől, hogy uraságtok a' *Bonapartéval* való bánásban, semmi szükségtelen és semmi nagy keménységet, hanem csak oly megszorítottatást találnak, melly a' mi foglyunknak bátorsággal való megőriztetésére szükségesképpen megkívántatik. Az a' kérdés, hogy valyon *Bonapartét*, átaljában, mint foglyot úgy kell-e tartanunk, vagy nem, már most nem tartozik ide. Minthogy ez a' kérdés már egyszer meghatározott, illendő eszközökkel is kell élnünk az ő megőriztetésére és arra nézve, hogy az ő elszökése megakadályoztattassék, a' melly bölts előrevaló vigyázásbéli eszközöktől nekünk, semmi rosszszülmagyarázott szánakozás ál-

tal el nem kell magunkat vonattatni engednünk. Ha *Bonaparte* a' mi gondatlanságunk miatt el találna szökni, nem tsak hogy azok, kik most a' gyengébb eszközökkel való élést ily nagyon sürgetik, gyaláznai fognának bennünket, de még rosza is magyaráztathatna magunk-viselete; mert azt fognák majd mondani, hogy czélzásaink' elérése végett tettük könnyüvé az ő elszökhetését, 's még a' leg-rútabb szinmútatással is vádolhatnának bennünket, azt mondván, hogy tsak azért hurtzoltuk ily meszsziire ötöt, hogy elszökését ohajtottuk. Én tehát semmi okot sem látok arra, hogy a' nemes Lord ur (Holland') projektomait további vizsgálás alá kellene vennünk.“ —

A' Minister *Bathurst* pártját fogták Lord *Buckingham*, *Darnsey* 's mások. — Még egyszer Lord *Holland* is beszéllett, de nem sokat, melly után még voksolásra se' kellett a' projektumát botsátani, oly hathatósan találtatott a' Minister' beszédje.

A' *Londoni* levelek szerént az a' Lengyel Oberster *Piontovszky*, a' kit *Szent Ilonáról* etküldöttek, egy irást akar kiadni Minister Lord *Bathurstnak* a' *Bonaparte*' tartatását illető beszédje ellen, melly által meg akarja czáfolni az ő erősítéseit.

Mártzius' 25-dikén végezetre a' felső ház is meghatározá 111 voksokkal 28 ellen a' Ministeriumnak a' lázzasztó gyűléseket illető projektumát, oly hozzáadásal pedig, hogy egy Anglus mértföld (egy fertály óra) távolságra, nem tsak lázzasztó hanem semmiféle népgyűléseket ne legyen szabad tartani, minthogy a' Parlamentumnak azokat a' tagjait, kik nem a' néppel tartanak, mikor a' Parlamentum körül öszszegyülekezni szokott nép között elmennek, a' porsereg tsufolni szokta.

Liwerpoolbol azt írják, hogy a' *Political Register* nevű lázzasztó újság'kiadója a' híres *Cobbet*, két fiaival, oda

megérkezett, hogy hajóra ülven evezését Amérikába *Ney-Yorkba* vegye. — Ré-sőbbi levelekszerént már el is indúlt. Nem tudják mi okon vette magát a' kivándorlásra. Némellyek szerént attól félt, hogy meg fogják perelni és nagy summa bírságfizetést fognak a' nyakába vetni, azért; hogy az újságait bélyegezetlen árulta, vagy talám attól tartott inkább, hogy a' *Londoni* takátslegényeknek egy lázzasztó hirdetéssekért, mellyet újságában kihirdetett, processust fognak ellene indítani. *Liverpoolbol* egy levelet küldvén *Cobbet* *Londonba*, közönségessé tette, hogy ő most elhagyja hazáját, de tsak addig, míg a' mostani környülállások megváltoznak: — „Én, így szoll *Cobbet* ezen tudósításában, ezen elútozásom által sem alattvalójává sem polgárjává nem leszek semmi idegen országnak: tsak azt akarjuk elkerülni én és a' hozzám tartozók, hogy oly országban ne éljünk 's ne haljunk-meg, hol az Országlószék tettzésétől függ az, hogy bennünket bezárattasson, mert mi ily Országlószék alatt nem születettünk.“

Lord *Cochrane* is kihirdettette, hogy Déli Amérikába akarja útját venni, 's az ott folyó dolgokat egy időtskéig közélrül szemléni. Egygyik jószágát, melly *Londonnak* szomszédságában van, áruba botsátotta, egy másikra pedig, 10,000 font Sterlingeget akar költsön venni.

A f r i k a.

Egyszer környülállásoson megirtuk, hogy az Anglus Országlószék két expedi-tziót küldött, egygyet a' *Senegaltól* napkeletre, a' mást pedig *Congotól* fel-felé északra, hogy *Afrika*' beiső részeire benyomulván, tanulják-ki a' *Niger* vize' folyását. Amaz a' Major *Puddle*, ez a' Kapitány *Tuckey*' vezérlése alatt, küldettek vala el. Hogy *Tuckey* szerentsétlen volt, már ezt is elébeszéllettük. Vélle egygyütt minden tudósok, az éhség és fáradság miatt elkénszervedvén, halál'fiai-

vá lettek. Az ő két hajóik, már Angliába visszaérkeztek, 's az ő útozásoknak leírását, mellyet *Tuckey* egész haláláig maga folytatott, sok eddig esmeretlen plántákkal egygyütt, haza hozták. — Most azt olvassuk, hogy már Májor *Peddie* is megbetegedvén, meghalt, és Hadnagy *Campbel* folytatja a' *Niger*' keresésében foglalatostkodó expeditzióinak vezérlését.

Sierra Leonéből Febr. 6-dikán írták, hogy ott egy *Karthagenai* insurgens hajó ólalkodván, egy gazdagon rakodott Anglus kereskedő hajót elfogott és kipusztított; melynek hallására Commadore *Yeo* azonnal néhány kiseded fegyveres hajókat küldött-ki a' tengerre az említett Amerikai insurgens hajónak felkeresésére.

Ugyantsak *Sierra-Leonéből* írják, hogy a' Régens Princz nevű Anglus *Brigg* Jan. 26-dikán megérkezett oda mint igaz és jó prédával a' *Triumphante* nevű Spanyol *Briggel*, mellyet a' nevezett Anglus *Brigg* tilalmas portékával rakodva találván elől, elfogott; 549 Szeretseny rabszolgát vitt a' Spanyol hajó. Ugyan ez a' Régens Princz a' következett napon a' *Bodore* nevű Portugallus hajót is elfogta hasonló tilalmas kereskedő portékáért. Ez 80 Szeretsen rabszolgát vitt.

Fetzből írják, mint nevezetes környülállást, hogy most minden nap érkeznek oda a' *Marokkói* Császárhoz, Követek a' Török Császártól, 's a' *Tunisi*, *Tripolisi*, és *Algiriai* Országlószékektől, kiknek titkos audientziákat szokott adni ő *Marokkói* Felsőge, tsak a' maga nagyobb fiának *Muley Ibrahimnak*, 's a' maga első (Sidó) Ministerének *Masado Ben Leahónak* jelenléteben. Gondólják, hogy a' Török és *Marokkói* Császárok szoros szövetségre akarnak egygyütt lépni, 's ez a' tárgy foly ezen titkos audientziákon.

Nem régen azt olvastuk a' *Londoni* levelekben, hogy Admirális *Exmouth* egy időtől fogva ismét gyakrabban kezdett volna bejárni az Admirális Cancellariába,

mint közönségesen szokott, melyből azt hozták-ki némelyek, hogy talám újabb megfenyítettésre van szüksége az *Algiriai Deynek*. Azolta maga a' Ministeri Kurir kivette a' közönséget ezen dologeránt való bizontalankodásból, mert nyilván írja, hogy az *Afrikai* Barbarusok megint folytatni kezdték keltözött iparkodással a' ragadozó életet. Sem az *Adriaticum* sem közönségesen a' Középtenger, nem bátorságosok miattok. Minden hajókat elfogdosnak.

S v é t z i a.

Natt-och-Dag nevű Hadnagyra nézve ilyen hivatalserént való hirdetés jött-ki a' *Stockholmi* újságban: — „Minekutánna Hadnagy *Otto Natt-och-Dag*, a' ki szabadságot kérvén az országból eltávozott, 's azután a' Királyi szolgálatból való elbocsátást kívánván azt meg is nyerte, azzal vádoltatott volna, hogy a' maga neve alatt nyomtatásban egy írást adván-ki, abban oly kifejezésekkel élt, mellyek a' *Svédziai és Norwegiai koronaörökös követezést meghatározó Constitúciónak felfordittatását illetik*, 's ő ezért egy közönséges hirdetés által, melly a' Német országi újságokban is kiadatott, meghivattatott volna, hogy bizonyos idő alatt az ellene való vádnak meghallására a' Svédziai Udvari ítélőszék előtt jelennyen-meg, 's minekutánna ő ezen meghivattatásra sem meg nem jelent, sem meg nem jelenésének okát nem adta volna: végezetre az ítélőszék a' Királyi Prokurátori hivatal' sürgetésére az ő ügyét vizsgálás alá vette, 's őtet, *Natt-och-Dagot*, 1816-ban Nov. 21-dik napján, bűnösnek lenni megesmerte, 's reá oly ítéletet mondott, hogy nemességét, életét, betsületét, és minden vagyonát elveszesse.“

Ezt az ítéletet a' Király is megerősítette, 's az országban minden tartományoknak Kapitányaik parantsolatot kaptak, hogy ha *Natt-och-Dag* az országba vissza talál jöni, őtet azonnal fogassák el's az Udvari ítélőszéket felölle tudósítsák.

Olasz Ország.

Pápa Státusai: — Az ezen Státusokban való egészség' állapotját illető tudósítások nem egészen kedvezők. *Ascoli* mellett *Teramóban*, valamint szintén *Bologna* és *Ferrara* körül is, nagyon veszedelmes petets-hideglelés kezdte műtogatni magát, a' melly, noha mint a' *Lante* és *Arezzo* Kardinálisok által a' nevezett Legatziókban közönséges-tétetett Kerülőírásokban erőssítetik, mindenütt a' lehetőségig legjobb rendelések tétettek is ellene, még is sok embert megöl. Ugyan ezen veszedelem még *Toskánában* sem szünt-meg a' *Grossetói* és *Sienai* vidékeken. Azt erőssítik, hogy *Grossetó* körül már 1500 emberek lettek áldozatjává. Azonban erőssíteni lehet, hogy ezen utólsóbb helyeken már kevesedi a' veszedelem, 's az útasokra nézve oly rendelések vagynak tétetve, hogy ezek nem félhetnek ezen nyavalyától. Azt mondják, hogy ez a' veszedelmes hideglelés annak a' nagy szükségnek a' következése, a' melly ezen vidékeken tavaly a' szegényebb sorsú nép között uralkodott. —

Majland: — Az itt kijövő újságban így irtak a' múlt hónap' 17-dikén: *Turinban* azon petets-hideglelés' terjedésének, melly a' *Sardiniai* Státusokban kiütött, meggátoltathatására nézve egy hirtetést adott-ki az egészségreügyelő tanáts. Igen megjegyzésre méltó ezen hirdetésben az a' rendelés, hogy a' *Lombardiai* 's *Velencei* vidékekről menő idegeneknek a' *Piemonti* Státusokba való belépés, ha csak jó egészségi bizonyágleveleik nem lesznek, meg ne engedtessek. Ez az ily kemény eszközökkel való élés azt mutatja, hogy ott, vagy már magának ennek a' ragadó nyavajának, vagy pedig a' Napkeleti pestistől való igen nagy rettegésnek, mértékfelett való grádusban kell uralkodni. A' mi a' *Lombardiai* Státusokat illeti, valóság, hogy itt, az *Országlószék* által annakidejében megté-

tetett jó rendeléseké legyen érette a' köszönet, ez a' nyavaja naponként enyészik, a' beteg személyeken semmi veszedelmes jelek nem látszanak, 's remélni lehet, hogy a' veszedelem minden órán egészen elhárítottodik. Ha ennek mindjárt az ő első kiütésekor *Piemontban* is úgy utánna láttak volna, mint *Lombardiában*, legalább oly nagy hirtelenséggel lett elterjedését ott is megakadályoztathatták volna. Mi, a' hol az *Országlószék*nek rendelései ily nagy pontossággal teljesítetnek, azt gondoljuk, hogy *Országlószékünk* távol van attól, hogy oly esz-közökhöz nyúljon egy szomszéd és barátságos Státus eránt, mellyeket csak a' legrendkívülvalóbb környülállások tanácsolhatnának.

Spanyol Ország.

Meksikórol már félesztendőtől fogva nem tétetett semmit közönségesse az *Országlószék*, a' melly halgatásból sokféle rosszaknak elhírlelésére alkalmas-ságot vettek magoknak az Anglus irók. —

Német Ország.

A' *Svédziai* volt Király, a' *Ménusi* Frankofurtumban egy vendégfogadó házban lakik, és legmagánosabb életet él. Itt lakik *Bonaparte Jósefné* is; 's mint beszélnek, minden órán meg fog oda érkezni az ő testvére a' *Svédziai* Koronakösné is, 's ott fogja lakását venni.

H í r a d á s.

Mint hogy a' megfinumított gyapjú-tenyésztetésnek terjesztésére törekedő Mezei Gazdáknak gyűlése, Magyarországon N. Vas Vármegyében *Páthyban* a' Gróf Festetits Imre jószágán, ezen esztendőben is tartatni fog, ehez képpent az öszszegyülekezésre határozott nap úgy-mint Május' 22-dike ezennel közönséges-tétetik, és mind azok, a' kik ott megjelenni, 's magoknak a' tartásra talám efféle jó fajtájú anya és magzó juhakatszerzni kívánnak, betsülettel meghivattatnak, a' *Páthy* uradalombéli Gazdasági Tisztség által.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

A Pesti közönséges levelekben ezeket olvassuk: —

Ezen két városnak nemes lelkű Lakosi máskor is: de kiváltképpen a' mostani sanyaru időben sok segedelmeket nyújtottak a' Szegénységnek. Illy jótévőségnek tsak egyesítő pont kívántatott, hogy a' segedelmek bőségesebbek, és hatásosabbak lehessenek. — Szívére vette ezt Ő Cs. Kir. Fő Hertzegaszszonysága a' Palatinusné, és vele született könyörületességétől indítatván a' Budai és Pesti Aszszonyokból ezen nagy és kegyes célra Egyesületet kívánt felállítani, melly öszvekaptsolt erővel, egyesített adakozásokkal, a' célra alkalmas vezérlés alatt a' Budai és Pesti szegénységen ott segítsen, hol az magával jót tenni tehetetlen, és így az ő szomorú sorsa ötét az embertársai könyörületességébe ajánlja. Ez eránt tehát a' két városban mind a' Fő, mind a' Polgári rendű Aszszonyok a' kegyes részvételre megkéréttettek. Szerentsés fogamatja lett az első serkentésnek; mert, a' mint előre lehetett reményleni, számosan találkoztak, kik magokat szép adakozásokra ajánlották. Ezen első Jóltévők továbbá arra is megkéréttettek, hogy közülök bepetsélt czédulák által 7 Fő, és 6 polgári rendű Aszszonyt válaszszanak, kik mintegy Igazgató Tanátsot formáljanak. — Végbe ment ezen választás a' közönséges Gyűlésben mind Pesten, mind Budán, és ezen Választott Tagok magok közül ismét golyobisotkák által Elölülöt tettek a' Fő rendből. Mind a' két Egyesület Ő Császári Királyi Fő Hertzegaszszonyságának a' Nádorispánnének fő Oltalma alatt vagyon, 's így egy egészet téssen. Felséges Urunk ezen szép célról tudósíttatván, minthogy mindent, a' mi Alattvalóinak javára vagyon, kegyes atyai szível szokott gyámolítani, a' Budai és Pesti Aszszonyi Egyesületet kegyelmes felsé-

ges tetszésével koronázta. Az Ország jószágos Attyának megelegetése által még inkább felbuzditatván, az Egyesület tellyes buzgósággal munkálkodik, hogy emberszerető rendeltetésének megfeleljen.

Mostani öszvealkotása szerént az Egyesület áll ezen Választott Tagokból: 1). *Budán* Mélt. Gróf Sándor Anna született Szápáry Gróf Aszszony, Elölülő. — N. M. Gróf Brunszvik Anna, született Majthényi Aszszony Ő Ex.ja; N. M. Gróf Praschma Jozefa, született Eszterházy Gróf Aszszony Ő Ex.ja; N. M. Gróf Battyáni Vinczéné, született Rudnyák Józefa Aszszony Ő Ex.ja; N. M. Özvegy Gróf Battyányi Johanna, született Majthényi Aszszony; Mélt. Boros Jozefa Udvari Tanátsosné, született Fuhrman Aszszony; T. Németh Francisca, született Susánni Aszszony; T. Nesztorovics Judith, született Markovits Aszszony. — T. Özvegy Laszlovszky Veronika, született Kramerlauf Aszszony; T. Pichler Anna, született Seth Aszszony; T. László Josefa, született Szüts Aszszony; T. Zeidler Therezia, született Spritzen-dorf Aszszony; T. Kühtreiber Anna, született Mayerffi Aszszony. 2). *Pesten*: Mélt. Gróf Teleki Johanna, született Báró Mészáros Aszszony, Elölülő. — N. M. Özvegy Gyürky Joanna, született Balogh Aszszony Ő Ex.ja, N. Mélt. Almásy Pálné, született Kapy Anna Aszszony Ő Ex.ja; Mélt. Özvegy Báró Orczy Josefné, született Gróf Berényi Therezia Ő N.ga; Mélt. Gróf Rádav Agnes született, Báró Pronay Aszszony Ő N.ga; Mélt. Gróf Waldstein Theresia, született Gróf Sztaray Aszszony Ő Nagysága; Mélt. Csekonics Generálisné, született Jankovics Juliána Aszszony. — T. Trattner Ersébet, született Pauer Aszszony; T. Prandtner Susánna, született Schwager Aszszony; T. Özvegy Graff Anna, született Hauseker Aszszony; T. Raitsch Katalin, született Bürnstingel

Aszszony; T. Derra Maria, született Zet-
tiry Aszszony; T. Krausz Ersébeth, szü-
letett Bogsch Aszszony.

~~~~~
Cs. K. Camerarius, Titkos Tanácsos,
a' Leopold Rend közép 's a' Würtem-
bergi Arany Sas Rend' nagy keresztese,
a' Magyar hajós társaság' Udvari Biztosa,
Gróf Appony Antal Úr ö Excellentiája,
hazájának egy jótévő fia 's az emberiség'
igaz barátja, a' múlt hónap' 17-dik nap-
ján életének 65-dik esztendejében, szél-
ütés miatt, meghalózott.

B é t s.

A' múlt héten itt ment által, *Corn-*
wallisi Grófné név alatt az Angliai Ré-
gens Princz' hitvese a' Wallisi Hertzezné.
Tsak egy pár napot töltött itt, de azt is
szoros *incognito*. Útját Laibachon, Trie-
sten, és Velenczén által, a' Comói tó
mellett léyő jószága felé folytatja.

A' *Triestből* Mártz. 31-dikén indúlt
levelek szerént, az *Austria* és *Augusta*
fregátok készen állottak a' *Brasilia* felé
való elevezésre. Sőt a' ma kezünkhöz
kapott újságok szerént már 9-dikben el is
evezték vala onnét. Azt mondják, és fel is
lehet tenni, hogy szép készületű hajóknak
kell ezeknek lenni, a' mellyek illy fő útasokat
költöztetnek által a' világ' egygyik résziről
a' másakra a' világ' tengerin túl.

Minket az Aprilis rútul megtsalt. Ir-
tuk hogy az első napjai melly kellemete-
sek voltak. Ezek tsak első hetében tar-
tottak így. Azólta megváltozván, oly ke-
gyetlen szeles hideg van Austriában, hogy
tsak a' hujja, hogy hó nints, különben
akár mitsoda Januáriusba beillene. A' jó-
kori gyümölts oda van. Tsudálatos idő-
járás. Még havazni is kezdett sokszor,
de tsak kevés eshetvén, azonnal elenyé-

szelt. Egyszer oly hó-zivatarunk is volt,
hogy ha az ablakon kinézett az ember,
Januáriusban képzelte lenni magát.

Tegnap a' *Vénus* tsillagot kívánták
volna nézni a' Bétsiek, melyről előre meg
irták vala az újságok, hogy a' naptól va-
ló mostani nagy eltávozása 's a' földhöz
való közelsége miatt April. 14-dikén dél-
utáni 2 és 3 óra között tsupa szemmel
is látni lehetne: de nem telhetett kedvek,
mivel éppen akkor is vastag hó-feleg bo-
rította-be az eget. — Jun. 26-dikán dél-
előtti 9 és 10 óra között ismét lehet ezen
tsillagot tsupa szemmel látni, ha akkor
is rút idő nem lesz.

Elegyes Dolgok.

Helvétzia: A' Freiburgi Püspök ar-
ra a' hirre nézve, hogy *Parisban* a' *Vol-*
taire' és *Rousseau*' munkáikat újranycm-
tatják, a' Kánton Kormányozószekéhez
folyamodott, hogy ezen ártalmas köny-
veknek ott való elterjedését akadályoztas-
sa-meg. A' tanulásraügylő Tanács tehát
megintetett, hogy a' Censúrát illető ren-
deléseknek pontos telyesítettésekre vigyáz-
zon, 's ha szükségesnek találándja látni, még
házi visitálásokat is tartasson. — *Belgi-*
um: — Az újságlevelek szerént paran-
tsolat érkezett a' régi Flandria' nyoltz ke-
rűleteibéli Kir. Prokurátorokhoz, hogy a'
Genti Püspök elfogattatása eránt kiadatott
parantsolatot hajtsák végre. Sőt Politziai
tiszték is küldettettek ugyan ilyen rende-
léssel *Gentbe*: de a' volt a' hír, hogy a'
Püspök úr általfutott volna Frantziaor-
szágba, a' melynek mindazonáltal ellene
mond az *Oraculum* nevű újság, azt erős-
sítvén, hogy a' Frantzia határ mellett lé-
vő jószágában nyomúlt-meg és ott akarja
elvárni az ellenetétetődő lépések' kime-
netelét.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
Aprilis' 11-dik napján 364 1/3 — 12-dikén 362 1/3 — 14-dikén 366 3/8 forintot.